

Interparlementaire Unie
Belgische Groep

**Verslag van de 146^e Assemblee van de Interparlementaire Unie
(Manama, Bahrein, 10-15 maart 2023)**

Algemeen debat met als thema « *Vreedzaam samenleven en inclusieve samenlevingen bevorderen : intolerantie bestrijden* »

De voorzitter van de Senaat, mevrouw *Stephanie D'Hose (Open VLD)*, gaf de volgende toespraak :

« We vieren dit jaar in België een heel speciale verjaardag.

Niet de mijne, want die komt blijkbaar elk jaar terug. Persoonlijk vind ik dat iets te dikwijls.

Neen, het is een heel bijzondere verjaardag. Dit jaar bestaat het homohuwelijk in België twintig jaar.

We waren het tweede land ter wereld dat dit over het hele grondgebied toestond. Om twee belangrijke redenen was dat een overwinning.

Eerst en vooral is het een morele overwinning voor alle Belgen.

In een vrije samenleving waar alle mensen gelijk geboren worden, moet iedereen het recht hebben zijn privéleven uit te bouwen zoals hij dat wil. De liefde die men heeft mag nooit een reden zijn om een tweederangsburger te worden, met minder rechten dan de buurman.

Het spreekt voor zich dat gelijkheid vrijheid impliceert voor allen, en niet voor enkelen.

Maar ten tweede is het ook een overwinning voor de mensheid.

Ik zeg dat niet zomaar.

Vorige maand was Andorra het vierendertigste land ter wereld dat het huwelijk tussen personen van hetzelfde geslacht wettigde.

Een van de overtuigendste argumenten van de aanhangers van de wetgeving was de positieve ontwikkeling in de landen waar de gelijkheid van de huwelijken al realiteit was.

De mensen voelen zich gelukkiger, veiliger en voorspoediger in egalitaire samenlevingen dan in samenlevingen waar de wetten discriminerend zijn.

Dat is volstrekt logisch.

De erkenning van het homohuwelijk, die gewoon de erkenning is dat liefde liefde is, ongeacht de personen die van elkaar houden, is een stap naar een open en tolerante samenleving.

In open samenlevingen hoeven mensen niet bang te zijn om op straat te lopen. Ze hoeven niet te verbergen wie ze zijn wanneer ze voor een baan solliciteren. Ze kunnen gelukkig zijn in hun relaties, in hun familie en met hun vrienden.

Het is dat wat het homohuwelijk mogelijk maakt. Het opent ons de ogen en toont ons dat de regenbooggemeenschap bestaat en in niets abnormaal is.

Precies dat heeft op lange termijn de grootste impact.

De zichtbaarheid.

Twintig jaar geleden hebben we een voorbeeld gegeven van wat mogelijk is wanneer we de leden van de regenbooggemeenschap toestaan zichzelf te zijn. Gelijk te zijn.

Vandaag hebben drieëndertig landen dat voorbeeld gevolgd en veel andere zijn van plan hetzelfde te doen.

Want onze samenleving is niet ingestort. Integendeel. We zijn collectief gelukkiger geworden.

Gewoon omdat we zien, begrijpen en aanvaarden. Omdat we het gewoon zijn geworden te zien dat twee vrouwen elkaar omhelzen, zoals we het al eeuwen gewoon zijn een man en een vrouw te zien.

Hebben we de perfecte samenleving bereikt ? Uiteraard niet.

Af en toe wordt ons land geschokt door wild geweld tegen de regenbooggemeenschap. Twee jaar geleden moesten we zelfs rouwen om een man die om zijn seksualiteit vermoord werd.

We weten ook dat het aantal zelfdodingen in de regenbooggemeenschap verschrikkelijk hoog blijft, veel hoger dan in de gehele bevolking. Omdat de aanvaarding van een andere seksualiteit in bepaalde gemeenschappen moeilijk blijft.

En nog hartverscheurender is dat bejaarden weer in de kast kruipen wanneer ze in een ouderengemeenschap gaan leven. Omdat ze geconfronteerd worden met mensen voor wie seksualiteit nog een taboe is.

Dus ja, wij moeten initiatieven blijven ontwikkelen om de aanvaarding en de integratie te stimuleren van de mensen van de regenbooggemeenschap.

Maar we mogen vooral onze strijd niet staken. In een breder perspectief zijn de gelijke rechten er pas en dan nog alleen in bepaalde delen van de wereld.

Als vertegenwoordigers van het volk is het onze plicht de zaak van ons volk vooruit te helpen. We moeten strijden voor hun vrijheid, hen verdedigen en hun tonen dat we voor hen zorgen. De acceptatie door de regering is de eerste stap naar een accepterende samenleving.

Dit is de oproep die ik tot u richt om actie te ondernemen.

Laten we over de regenbooggemeenschap spreken. Laten we hen op voet van gelijkheid behandelen. Laten we alle restricties opheffen die de vroegere generaties hun hebben opgelegd en laten we de liefde bevrijden !

Om het twintigjarig bestaan van het homoseksuele huwelijk in België te vieren, kan u me geen mooier geschenk geven dan "ja" te zeggen aan de liefde.

Ik dank u. »

Comité voor de mensenrechten van parlementsleden (CDHP)

De heer Samuel Cogolati (Kamer, Ecolo-Groen), voorzitter van de Belgische Groep van de IPU en voorzitter van het Comité voor de mensenrechten van parlementsleden (CDHP), brengt in de Bestuursraad verslag uit van de werkzaamheden van het CDHP.

Hij legt uit dat het Comité tijdens de zittingen 11 hoorzittingen heeft gehouden, waarop het overheden alsook aanklagers heeft ontmoet. Tijdens zijn zitting heeft het Comité de toestand onderzocht van 250 parlementsleden in 14 landen. Het nam ook beslissingen inzake de ontvankelijkheid van twee nieuwe klachten en het verklaarde een klacht niet ontvankelijk.

Voor hij de ontwerpen van beslissingen voor 190 parlementsleden in 10 landen ter goedkeuring aan de Bestuursraad voorlegt, wil de voorzitter kort zeggen hoe belangrijk het is om in acht te nemen van de waarden van de IPU. Hij wijst er hierbij op dat de organisatie bij haar werkzaamheden vooral steunt op het principe van de dialoog, de inclusie en de mogelijkheid diverse opinies te horen en te delen.

Hij voegt eraan toe dat onze eigen parlementen ons hebben geleerd dat er fundamentele en ernstige meningsverschillen in onze assemblees kunnen bestaan en dat we weten dat het niet noodzakelijk aangenaam is om onze tegenstanders kritiek te horen geven op ons. Maar dat is volgens hem een essentieel ingrediënt van het democratisch leven. Slechts door met elkaar in dialoog te gaan en de deur open te houden voor de dialoog kunnen we er samen op vooruit gaan. Spreker denkt dat het essentieel is die geest van openheid in de IPU-assemblees na te leven, of het nu gaat om onze leden-parlementen of om onze permanente waarnemers.

Daarna stelt de heer Cogolati de gevallen in alfabetische volgorde en per regio voor.

Afrika

Democratische Republiek Congo

De heer Cogolati legt uit dat het de eerste keer is dat hij het over de situatie van drie parlementsleden in de Democratische Republiek Congo heeft. Van een van hen werd het parlementair mandaat op willekeurige wijze nietig verklaard wegens absenteïsme en de twee anderen werden op willekeurige wijze verhinderd hun parlementaire werkzaamheden weer op te nemen.

Ondanks de geneeskundige getuigschriften die zijn afwezigheid verklaarden, werd het parlementaire mandaat van de heer Papy Niango wegens absenteïsme nietig verklaard. Martin Kabuya en Crispin Ngbundu werden verhinderd hun parlementaire werkzaamheden weer op te nemen nadat ze hun ambt van gouverneur verloren hadden, ondanks een beslissing van het Grondwettelijk Hof in hun voordeel.

De voorzitter verklaart dat het Comité de officiële standpunten en opmerkingen van de parlementaire autoriteiten over die gevallen wenst te ontvangen en moedigt de Congolese overheden aan alle nodige maatregelen te treffen om de fundamentele rechten van alle leden van de Nationale Assemblee te waarborgen.

Eswatini

De voorzitter herinnert eraan dat het om het geval van drie parlementsleden gaat, waarvan er twee wegens diverse beschuldigingen sinds juli 2021 in hechtenis zitten, na manifestaties waarin democratische hervormingen in Eswatini werden geëist. Hij verwijst naar het verslag van de IPU-waarnemer bij het proces, die een aantal zittingen van de rechtbank in die zaak bijwoonde. Zijn conclusies bevestigen de eerdere zorgen van het Comité, namelijk dat de strafrechtelijke vervolging van die parlementsleden een antwoord is op hun acties voor politieke verandering. Tevens meldt de waarnemer bij het proces buitensporige vertragingen van de gerechtelijke procedures en de niet te rechtvaardigen verwerping van de verzoeken tot vrijlating op borgtocht van de parlementsleden.

De rapporteur voegt eraan toe dat het Comité oprecht hoopt dat de rechter in die zaak bij het vellen van zijn vonnis naar behoren rekening zal houden met de opmerkingen die de waarnemer van het proces heeft gemaakt. Tegelijk blijft het Comité de wens hebben naar Eswatini te gaan om met de bevoegde autoriteiten en de andere stakeholders te praten over de zorgen en de vragen die in die zaak werden opgeworpen en hoopt het dat die zending zodra mogelijk kan plaatsvinden.

Senegal

De heer Cogolati staat erop eerst de Senegalese delegatie te danken voor de constructieve gesprekken tijdens deze Assemblee, waarna het Comité twee beslissingen heeft goedgekeurd. De eerste betreft de situatie van de heer Khalifa Sall, gewezen parlements lid dat in 2018 tot een gevangenisstraf was veroordeeld. De voorzitter deelt mee dat het Comité zich verheugt over de vrijlating van de heer Sall, nadat de president hem in september 2019 gratie had verleend, dat het tevens tevreden is over het bericht dat een wetsontwerp voor amnestie wordt voorbereid, waardoor de heer Sall zijn burgerrechten volledig kan terugkrijgen, en dat het Parlement bij de voorbereiding van die wet de bijstand wenst te krijgen van de IPU. Het Comité verzoekt de parlementaire autoriteiten van Senegal meer informatie te verstrekken over de wijze waarop de IPU dergelijke bijstand kan verlenen.

Vervolgens zet de voorzitter uiteen dat de tweede beslissing over Senegal de situatie van de heer Osman Sonko betreft, voor wie momenteel een gerechtelijk onderzoek gaande is. Hoewel het Comité er zich helemaal van bewust is dat het recht zijn loop moet volgen, wijst het erop dat in het verleden andere kandidaten van de oppositie uitgesloten werden van de strijd om het presidentschap nadat ze door de rechtbanken veroordeeld werden. Het Comité hoopt dat het proces tegen de heer Sonko snel tot een definitieve gerechtelijke uitspraak zal leiden, overeenkomstig een onafhankelijke en onpartijdige procedure, en het roept alle bevoegde nationale overheden op de nodige maatregelen te treffen opdat

alle kandidaten van de oppositie en hun aanhangers bij de volgende presidentsverkiezingen hun recht kunnen uitoefenen om deel te nemen aan het bestuur van de publieke zaak.

Somalië

Wat Somalië betreft informeert de voorzitter de Bestuursraad dat het Comité een beslissing heeft genomen over de gegrondheid van de zaak van wijlen mevrouw Amina Abdi, die een jaar geleden bij een bomaanslag brutaal werd vermoord. Het Comité is verbijsterd door die moord op een parlementslid dat bekend stond als een onverschrokken verdedigster van de rechten van de mens en het vraagt de autoriteiten alles in het werk te stellen opdat recht mag geschieden. Het spoort hen ook aan de expertise van de IPU en van andere internationale instellingen voor dat doel aan te wenden.

Oeganda

Vervolgens legt de voorzitter de drie beslissingen van het CDHP betreffende Oeganda uit, waarvan de eerste over de situatie gaat van twee collega's die in september 2021 werden aangehouden. Hij heeft het genoeg de Raad mee te delen dat ze uiteindelijk met borgstelling werden vrijgelaten op 13 februari 2023 en dat het Comité een waarnemer naar Oeganda heeft kunnen zenden om het verloop van het proces te volgen. Het Comité staat erop de President van Oeganda te danken voor de schriftelijke informatie die over die zaak werd gegeven en het Oegandeese parlement voor de maatregelen die werden getroffen om over de toestand van de heren Ssewanyana en Ssegirinya tijdens hun hechtenis te waken. Het Comité blijft echter bezorgd over het uitblijven van een onderzoek naar de beweringen dat ze gefolterd zouden zijn en over de mogelijk politieke motivatie van het strafproces en het betreurt dat de zending waarom deze Raad had verzocht om naar Oeganda te gaan nog geen officiële goedkeuring van de Oegandese autoriteiten heeft gekregen. Het CDHP hoopt oprecht dat het Parlement alles zal doen wat in zijn macht ligt opdat die zending plaatsvindt zodra dat mogelijk is.

Hij sluit het hoofdstuk Oeganda af met de melding dat het Comité ook twee nieuwe gevallen betreffende twee vrouwelijk collega's in Oeganda, mevrouw Betty Namboze en mevrouw Anna Adeken, ontvankelijk heeft verklaard. Het CDHP verzoekt het Parlement het zijn officieel standpunt over de beweringen in beide gevallen schriftelijk mee te delen.

Amerika

Venezuela

In verband met het collectieve geval in Venezuela herhaalt de voorzitter het reeds lang gevestigde standpunt van het Comité dat de voortdurende intimidatie van verkozen parlementsliden in 2015 een rechtstreeks gevolg is van de belangrijke rol die ze als volksvertegenwoordigers van de oppositie hebben gespeeld. Het CDHP is er tevens van overtuigd dat de vragen die in onderhavig geval zijn gerezen deel uitmaken van de bredere, complexe toestand in Venezuela en het herhaalt dat de IPU de wil heeft elke inspanning om de democratie in Venezuela te versterken te steunen, inclusief de huidige dialoog. Het Comité verzoekt de Venezolaanse autoriteiten meer informatie te verstrekken over de manier waarop de IPU hulp kan bieden.

Azië

Cambodja

De voorzitter herinnert eraan dat het ontwerp van beslissing dat aan de Raad wordt overgelegd over de reeds lang lopende zaak van 42 gewezen parlementsliden gaat, die allen tot de Partij voor de nationale redding van Cambodja behoorden, die door het Hooggerechtshof in 2017 ontbonden werd. Hij legt uit dat het Comité een vruchtbare gedachtewisseling had met de Cambodjaanse delegatie en hij begrijpt dat de uitnodiging aan het Comité om naar Cambodja te gaan om er over de zorgen rond die zaak te

praten nog altijd actueel is. Het CDHP hoopt dat die zending zo snel mogelijk kan plaatsvinden, aangezien de verkiezingen in juli 2023 zullen plaatsvinden.

Inmiddels beveelt het Comité de autoriteiten aan om de politieke dialoog met alle oppositiepartijen, in Cambodja en erbuiten, dringend te hervatten. Het Comité meent dat ze alleen op die voorwaarde een klimaat van vertrouwen kunnen scheppen en oplossingen kunnen vinden voor de huidige politieke toestand.

Pakistan

Wat Pakistan betreft, is de voorzitter verheugd te kunnen aankondigen dat, dankzij de inzet van een aantal parlementsleden en andere actoren van het hele politieke schaakbord, de heer Ali Wazir op borgtocht is vrijgelaten na 26 maanden in een huis van arrest te hebben doorgebracht. Hij geeft echter meteen aan dat het Comité bezorgd blijft over de straffeloosheid van de talrijke beweringen over pesterijen en willekeur jegens de heer Wazir, alsook over de beweringen dat de waarborgen voor een eerlijke rechtsgang niet zijn gerespecteerd, ondanks de maatregelen die de parlementaire autoriteiten hebben genomen. Het Comité dringt er bij de Pakistaanse autoriteiten op aan ervoor te zorgen dat deze misdaad niet ongestraft blijft en dat de factoren die ten grondslag liggen aan de tendens tot straffeloosheid in Pakistaanse zaken worden aangepakt, meer bepaald door de wetgeving in overeenstemming te brengen met de internationale verplichtingen van Pakistan. Het Comité meent dat dit de enige manier is om te voorkomen dat dergelijke zaken zich opnieuw voordoen.

MENA

Irak

De voorzitter bedankt namens het Comité de Iraakse delegatie voor de constructieve en vruchtbare discussie over de zaak van het voormalige Iraakse parlements lid de heer Ahmed Al-Alwani en hij is verheugd over de bezoeken aan de heer Al-Alwani die in detentie zit en de stappen die de gerechtelijke autoriteiten hebben ondernomen om gevolg te geven aan de aanbevelingen van de IPU. Het Comité meent dat de situatie van de heer Al-Alwani moet worden beschouwd als een nationale reden tot bezorgdheid. Hij roept de bewindslui dan ook op zich te verenigen voor de bescherming en bevordering van de mensenrechten waarbij de zaak van de heer Al-Alwani wordt voorgelegd aan de hoogste autoriteiten om zijn vrijlating te bevorderen, zijn rechten te verdedigen en ervoor te zorgen dat hij niet wordt geëxecuteerd op grond van politiek gemotiveerde aanklachten. Het Comité herhaalt ook zijn wens om in de nabije toekomst de heer Al-Alwani in de gevangenis te bezoeken en de bevoegde Iraakse autoriteiten te ontmoeten om tot een oplossing van de zaak te komen.

Libië

De voorzitter legt uit dat het Comité de Libische delegatie erkentelijk is voor de vruchtbare gedachtewisseling en voor het feit dat zij gedetailleerde informatie heeft verstrekt over de maatregelen die de Libische autoriteiten hebben genomen om klaarheid te scheppen over het lot van mevrouw Seham Sergiwa. Het Comité betuigt zijn steun aan alle leden van het Libische parlement, in het bijzonder de vrouwelijke parlementsleden, gelet op de ernstige problemen die hun veiligheid in het gedrang brengen.

Hij voegt eraan toe dat het Comité heeft vernomen dat de zaak van mevrouw Sergiwa nog steeds strafrechtelijk en gerechtelijk onderzocht wordt door de procureur-generaal en dat zij het slachtoffer is geworden van een gemene haatcampagne op het internet die tot haar ontvoering heeft geleid. Het Comité heeft ook vernomen dat dergelijke campagnes regelmatig worden gebruikt om aan te zetten tot fysiek geweld tegen parlementsleden, in het bijzonder vrouwen.

Het Comité roept de bevoegde autoriteiten op ervoor te zorgen dat sociale media niet worden gebruikt om haatberichten te verspreiden tegen parlementsleden, in het bijzonder vrouwelijke parlementsleden, en dringt er bij de uitvoerende autoriteiten op aan de waarheid te achterhalen in de zaak van mevrouw Sergiwa.

Algemene situatie

De voorzitter betreurt dat de door hem genoemde zaken slechts enkele van de vele zijn die aan het Comité zijn voorgelegd. Gelet op de recordstijging van het aantal gevallen kan het Comité alleen maar vaststellen dat het echt gevaarlijk kan zijn om parlements lid te zijn en dat die trend zich helaas in alle regio's van de wereld voordoet.

Hij herinnert eraan dat het Comité de dag voordien een rondetafel had georganiseerd over parlementaire solidariteit met parlementsleden die gevaar lopen. Hij zei dat het zeer aangrijpend was om getuigenissen te horen van veel collega's die het slachtoffer zijn geworden van misbruik, mishandeling en zelfs de dood vonden, alleen maar omdat ze hun werk deden. Tegelijk vindt hij het zeer inspirerend om te zien dat veel van de hier aanwezige parlementsleden in hun eigen land hard werken om hun collega's die gevaar lopen, te steunen.

Tot slot verzoekt de heer Cogolati alle leden om mee de strijd aan te gaan om bedreigde collega's te helpen, te beginnen door zich in te schrijven op de contactenlijst van het Comité om meer te vernemen over de specifieke acties die ze kunnen ondernemen om het Comité te helpen, zodat ze op de hoogte blijven van het werk van het Comité en dienovereenkomstig kunnen handelen.

Balans van de Assemblée door de voorzitter van de Twaalf Plus Groep

Sinds oktober 2022 is de heer *Andries Gryffroy (Senaat, N-VA)* voorzitter van de Twaalf Plus Groep, de geopolitieke groep van 47 landen waarvan België deel uitmaakt. In zijn toespraak tijdens de laatste vergadering van de Assemblée vat hij de activiteiten van de geopolitieke groep samen en maakt hij namens de Twaalf Plus Groep een balans op van de Assemblée.

Hij legt uit dat de Twaalf Plus Groep op 10 maart voor een lange vergadering bijeen is gekomen en van 11 tot 14 maart elke ochtend vergaderde. Voorts werd tegelijk door Oekraïne een belangrijke bijeenkomst georganiseerd over landmijnen, waaraan heel wat delegaties deelnamen om deze belangrijke zaak te steunen. De leden van de Twaalf Plus Groep zijn zeer actief geweest in verschillende commissies, waaronder de Permanente Commissie voor Vrede en Internationale Veiligheid, dat het ontwerp van resolutie van onze Spaanse collega de heer Cepeda over cybercriminaliteit heeft aangenomen. Dit is een zeer technisch en delicaat onderwerp en de heer Gryffroy feliciteert de heer Cepeda en zijn collega van de Verenigde Arabische Emiraten met de succesvolle afhandeling van deze zeer moeilijke taak. Hetzelfde geldt voor het ontwerp van resolutie over de negatieve koolstofbalans van bossen, die door de heer Hoffmann (Duitsland) en mevrouw Vijaykumar Gavit (India) is voorgesteld. Spreker deelt mee dat het een groot genoegen was om de constructieve sfeer te zien die in de twee vaste commissies heerste. Hij kondigt aan dat de Twaalf Plus Groep ook verheugd is dat het Permanent Comité voor Vrede en Internationale Veiligheid het voorstel van Argentinië en België over autonome dodelijke wapensystemen (ALW) als onderwerp van zijn volgende resolutie heeft goedgekeurd. De heer Gryffroy wil benadrukken dat dit een erg verontrustende kwestie is en een gevaar dat al bestaat en dat geen sciencefiction is.

Vervolgens deelt hij tot zijn spijt mee dat hij enkele negatieve conclusies moet trekken. De eerste is dat de resoluties over de onmenselijke aanvalsoorlog in Oekraïne erg weinig effect hebben gehad op het terrein. Er is maar één land schuldig, en dat is niet Oekraïne...

De voorzitter legt uit dat verschillende delegaties van de Twaalf Plus Groep een ontmoeting hebben gehad met de delegatie van Afghaanse parlementsleden in ballingschap onder leiding van de heer Rahmani, Kamervoorzitter van het Afghaans parlement. Iedereen is op de hoogte van de huidige situatie in Afghanistan, de humanitaire crisis, de rampzalige mensenrechtensituatie, enz. 125 van de 250 parlementsleden zijn nog steeds in Afghanistan. Van deze 125 parlementsleden zijn er 10 een vrouw. Zij lopen meer gevaar dan hun mannelijke collega's en houden zich voortdurend schuil. De Taliban hebben het specifiek gemunt op parlementsleden die op hun lijst van te doden personen staan.

De Twaalf Plus Groep vraagt de westerse landen dringend om te helpen bij hun evacuatie en kan meer informatie hierover verstrekken. De heer Gryffroy herinnert eraan dat er nieuwe misdaden tegen vrouwelijke parlementsleden dreigen en geeft als voorbeeld mevrouw Mursal Nabizada die in januari 2023 werd vermoord. Hij vraagt alle parlementsleden om hun verantwoordelijkheid op te nemen als ze dat nog niet zouden doen.

Vervolgens wil de voorzitter iets zeggen over het zeer betreutenswaardige incident met de deelnemers van *Human Rights Watch*, wier visa werden ingetrokken door de Bahreinse autoriteiten. Hij weet dat de gastheren van het Bahreinse parlement er niet in zijn geslaagd de autoriteiten op hun besluit terug te laten komen. Hij richt zich tot de voorzitter van de IPU, de heer Duarte Pacheco, en de collega's van Bahrein om mee te delen dat de Twaalf Plus Groep niet zomaar akte kan nemen van de situatie. *Human Rights Watch* verdedigt de fundamentele waarden van de IPU, waarop de Twaalf Plus Groep onder geen beding concessies mag doen en daarom is het zijn plicht dit tijdens deze plenaire vergadering te vermelden. Hij rekent erop dat de voorzitter van de IPU dit ernstig neemt.

Het feit dat de Twaalf Plus geen concessies doen met betrekking tot de fundamentele waarden van deze organisatie brengt spreker bij het laatste punt dat hij wil aanstippen ... Tijdens de volgende vergadering in Angola zal de nieuwe voorzitter van de IPU worden gekozen. De heer Gryffroy verwijst naar de nota over de voorstelling van de kandidaatstellingen voor het voorzitterschap van de IPU die werd bekendgemaakt tijdens de 206e zitting van de *Governing Council* in 2020. In de nota staat dat er geen formele vereisten zijn, maar dat, historisch gezien, de voorzitters van de IPU uitzonderlijke politieke leiders zijn geweest, die zowel nationaal als historisch zeer gerespecteerd worden en die zich krachtig hebben ingezet voor de fundamentele waarden en beginselen van de IPU, in het bijzonder de bevordering van de democratie, mensenrechten en de rechtsstaat. Het spreekt voor zich dat de Twaalf Plus Groep benieuwd is naar de verschillende kandidaatstellingen die worden voorgedragen.

Tot slot bedankt de heer Gryffroy alle collega's voor de inspirerende discussies en de Bahreinse gastheren voor de perfecte organisatie en de geweldige gastvrijheid, niet alleen in het conferentiecentrum maar in het hele land.

Vaste Commissie voor Vrede en Internationale Veiligheid Committee on Peace: ontwerpresolutie met als opschrift « Cyberattacks and Cybercrimes: The New Risks to Global Security ».

Nu technologieën zich blijven ontwikkelen en we er steeds afhankelijker van worden, zijn cybercriminaliteit en cyberaanvallen tegen burgers, kwetsbare groepen, instellingen, overheden en Staten reële bedreigingen die ons dwingen onze cyberveiligheid te waarborgen.

In die context werd een ontwerpresolutie met als opschrift « *Cyberattacks and cybercrimes: The New Risks to Global Security* » besproken om de internationale gemeenschap bewust te maken van de noodzaak om cybercriminaliteit en cyberaanvallen te bestrijden, door samen te werken en een gemeenschappelijke visie te delen over hoe er effectief kan worden opgetreden tegen criminelen en hackers, die geen grenzen of limieten kennen. Dit ontwerp van resolutie was ook bedoeld om de rol van parlementen te versterken bij de aanpak van de bijbehorende risico's en bij te dragen aan de internationale inspanningen ter zake.

Voorafgaand aan het algemeen debat werden 317 amendementen ingediend door alle delegaties. De Belgische delegatie heeft niet minder dan 22 amendementen ingediend om het doel van de resolutie te verduidelijken en ervoor te zorgen dat de definitieve tekst de grondbeginselen van de Belgische diplomatie op dit vlak zou respecteren.

De heer Christophe Lacroix (Kamer, PS) heeft actief deelgenomen aan de bespreking van deze ontwerpresolutie en lichtte de verschillende amendementen van de Belgische delegatie toe.

Ten eerste lijkt het niet gepast om de kwestie van cyberaanvallen op te nemen, aangezien de term "cyberaanval" zelf al voor onenigheid zorgt in het internationaal recht en het oorlogsrecht. De heer Lacroix benadrukt dat voorrang moet worden gegeven aan de afstemming op andere bestaande rechtsinstrumenten, zoals het Verdrag van Boedapest inzake cybercriminaliteit (of het Verdrag van de Raad van Europa inzake cybercriminaliteit – zie <https://rm.coe.int/16802fa402>). Daarom steunt hij een amendement om de term "cyberaanvallen" uit de tekst te schrappen.

In dezelfde geest vindt de Belgische delegatie dat het op zijn minst voorbarig is om de IPU-parlementen te vragen de goedkeuring van een nieuw verdrag van de Verenigde Naties ter bestrijding van cybercriminaliteit te steunen. Dit ontwerpverdrag, dat deel uitmaakt van een Russisch initiatief om het toepassingsgebied van het Verdrag van Boedapest over hetzelfde onderwerp uit te breiden, blijft immers zorgen baren. Het risico op meer internationale polarisatie, de nadruk op informatiecontrole in plaats van de strijd tegen cybercriminaliteit, de risico's voor de mensenrechten en de rechtsstaat, en de risico's van inconsistentie tussen verschillende internationale normen baren veel staten nog steeds grote zorgen.

Met name de kwestie van de definities is nog niet opgelost, en landen als Rusland en China hebben hun eigen opvatting over cybercriminaliteit. Bovendien mogen deze definities niet beperkend zijn op gebieden die zeer snel evolueren.

De heer Lacroix licht de amendementen van de Belgische delegatie toe die erop gericht zijn de verwijzingen naar dit toekomstige VN-verdrag te schrappen. Hij benadrukt dat de commissie ervoor moet zorgen dat dit VN-verdrag, waarover nog wordt onderhandeld, het Verdrag van Boedapest niet tegensprekt, maar werkelijk aanvult. Wij moeten ook voorkomen dat er uiteenlopende internationale normen ontstaan.

De amendementen van België (en Canada) over dit punt worden aangenomen, zodat de uiteindelijke resolutie niet langer verwijst naar het toekomstige VN-verdrag inzake cybercriminaliteit, waarvan de reikwijdte nog niet is vastgesteld.

De heer Lacroix benadrukt ook dat de naleving van fundamentele beginselen zoals de verdediging van een open en doeltreffend multilateralisme en van gendergelijkheid moet worden gewaarborgd, en dat in de ontwerpresolutie een passend niveau van bescherming van de mensenrechten en in het bijzonder het recht op vrijheid van meningsuiting op het internet moet worden opgenomen. Daarom steunt hij de amendementen die deze doelstellingen nastreven.

Tot slot zijn er ook vragen bij de oprichting van een wereldwijd "centrum voor veiligheidsoperaties" (SOC) onder toezicht van de Verenigde Naties. De heer Lacroix verdedigt het idee dat de oprichting van een wereldwijd centrum voor veiligheidsoperaties, zoals genoemd in de ontwerpresolutie, te ambitieus is, gelet op de verschillen in de capaciteiten van staten op dit gebied. Zo'n wereldwijd SOC brengt ook risico's met zich mee. Landen met een aanzienlijke offensieve cybercapaciteit zouden dit SOC kunnen misbruiken om te controleren of hun aanvallen al dan niet worden gedetecteerd en zouden tegenmaatregelen via dit SOC kunnen saboteren. Uiteindelijk wordt voorrang gegeven aan het bevorderen van internationale coördinatie tussen organisaties die verantwoordelijk zijn voor het voorkomen en bestrijden van cybercriminaliteit.

Vaste Commissie voor Democratie en Mensenrechten: debat over de rol van de parlementen in de strijd tegen kinderhandel in weeshuizen

De Commissie houdt een debat over het thema van haar volgende resolutie: « de rol van de parlementen in de strijd tegen kinderhandel in weeshuizen ». Het debat over deze nieuwe vorm van kinderhandel en moderne slavernij wordt gevoed door de bijdragen van deskundigen en meer dan dertig parlementsleden.

Mevrouw L. Reynolds (Australië) en *M. E. Bustamante (Peru)* openen als mederapporteurs de besprekingen. Mevrouw Reynolds maakt enkele inleidende opmerkingen en legt uit hoe deze nieuwe vorm van kinderhandel en -slavernij zich heeft ontwikkeld, met name door de logica van vraag en aanbod. Goedbedoelende landen, toeristen en vrijwilligers sturen geld naar weeshuizen zonder de nodige zorgvuldigheid aan de dag te leggen en dus zonder te weten of ze al dan niet bijdragen aan een ethisch verantwoord liefdadigheidssysteem (de vraagzijde). Aan de andere kant bieden bekende criminelen en mensenhandelaars aan donoren een "unieke" en "op maat gemaakte" ervaring van het bezoeken van een weeshuis (het aanbod). Om deze illegale praktijken op te zetten, scheppen ze "papierenen", d.w.z. kinderen die ze hebben voorzien van valse papieren waarin staat dat ze wees zijn. In werkelijkheid is echter minstens één van de ouders van de overgrote meerderheid van de kinderen in deze weeshuizen in leven.

In zijn toespraak bedankt *Michel De Maegd (Kamer, MR)* de commissie om deze belangrijke kwestie op de politieke agenda te plaatsen. Hij is van mening dat alles in het werk moet worden gesteld om de rechten van kinderen overal ter wereld en onder alle omstandigheden te beschermen. Kinderhandel moet worden bestreden en daarom geeft hij zijn volle steun aan de werkzaamheden op dit gebied.

Hij is echter van mening dat we verder moeten gaan, omdat de handel in kinderen in weeshuizen inderdaad tweeledig is. Er zijn natuurlijk kinderen die in instellingen worden gehouden om winst te maken, vooral door donaties. Maar er is nog een andere vorm van kinderhandel: illegale internationale adopties. Deze illegale internationale adopties bestaan over de hele wereld. Kinderen worden gestolen, bij hun ouders weggehaald, in weeshuizen geplaatst en vervolgens voor adoptie verkocht aan families in het buitenland, die zich vaak totaal niet bewust zijn van de realiteit.

De heer De Maegd geeft toe dat de methode niet dezelfde is, maar het doel is identiek: geld verdienen ten koste van zogenaamde wezen. Hij is blij dat steeds meer landen zich bewust worden van dit fenomeen. Zwitserland, Zweden en Nederland hebben deze praktijken al onderzocht en maatregelen genomen, terwijl Frankrijk, Denemarken, Zuid-Korea en België zich momenteel over deze kwestie buigen.

Spreker legt uit dat hij persoonlijk een tekst heeft ingediend, die unaniem is aangenomen door zijn parlement, waarin hij zijn regering oproept om een onderzoek in te stellen en concrete actie te ondernemen, wat zij op dit moment dus doet. In september 2021 had hij de gelegenheid om deze tekst voor te leggen aan de VN-commissie inzake gedwongen verdwijningen. Een jaar later, afgelopen september, publiceerden de Verenigde Naties een tekst die verklaart dat deze praktijken moesten worden uitgebannen en waarin ze zelfs werden omschreven als misdaden tegen de menselijkheid.

Deze verklaring verplicht de staten:

- deze daden te voorkomen;
- onderzoeken in te stellen;
- er een einde aan te maken.

Volgens de heer De Maegd hoort dit aspect van kinderhandel in weeshuizen dan ook thuis in de toekomstige IPU-resolutie. Hij is verheugd dat de leden via deze tekst alle parlementen op deze situatie

kunnen wijzen, hen kunnen aanmoedigen om actie te ondernemen, de drievoudige verplichting die hij net noemde na te komen en de rechten van kinderen te blijven bevorderen en verdedigen.

Vaste Commissie Zaken van de Verenigde Naties

De Commissie is op 14 maart 2023 samengekomen onder leiding van haar interim-voorzitter, de heer L. Wehrli (Zwitserland), en heeft unaniem een nieuw mandaat en nieuwe werkmethoden goedgekeurd.

De Commissie is ook aan haar eerste campagne begonnen, een initiatief om gendergelijkheid in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties te bevorderen. De leden hebben gegevens onderzocht over het huidige aantal mannelijke en vrouwelijke permanente vertegenwoordigers, naar nationale benoemingsprocessen gekeken en overwogen hoe ze het debat in hun eigen parlementen vooruit konden helpen.

De Commissie bespreekt de parlementaire betrokkenheid bij het proces van vrijwillige nationale evaluatie (VNR) van het politiek forum op hoog niveau voor duurzame ontwikkeling. De bevindingen van de IPU-enquête over dit onderwerp worden gepresenteerd, met de resultaten van de 42 landen die in 2022 verslagen hebben ingediend.

De leden van de Commissie spreken hun algemene bezorgdheid uit over de ontoereikende betrokkenheid van de parlementen bij het VNR-proces en de zeer lage deelname van de parlementen die lid zijn van de IPU aan de enquête. De waarnemend voorzitter, de heer Laurent Wehrli (Zwitserland), dringt er bij de parlementen waarvan de regeringen in 2023 een verslag zullen indienen op aan om de IPU-enquête grondig en op tijd in te vullen en vraagt de parlementsleden om toezicht te houden op de verslaglegging van hun regeringen aan de VN.

De heer Andries Gryffroy (Senaat, N-VA), zal als nieuw waarnemend voorzitter zorgen voor de continuïteit van deze initiatieven. Enkele weken na de Assemblee heeft hij een online briefing met de betrokken parlementsleden voorgezeten.

Comité belast met het bevorderen van het internationaal humanitair recht

Onder het voorzitterschap van zijn voorzitter, de heer J. Kiarie (Kenia), maakt het Comité de balans op van verschillende humanitaire en vluchtelingencrisissen, met name in Afghanistan, Myanmar en Oekraïne. De vertegenwoordiger van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor vluchtelingen (UNHCR) licht de stand van zaken toe. In het algemeen nemen de leden van het Comité met bezorgdheid kennis van de toename van het aantal conflictsituaties en van het aantal vluchtelingen. Er wordt nogmaals gewezen op de zeer precaire situatie van vrouwen en kinderen, met name Oekraïense vluchtelingen, van wie 90% vrouwen en kinderen zijn. Dit is een unieke situatie die specifieke maatregelen vereist.

Tijdens het debat beschrijft een aantal leden de maatregelen die in hun land zijn genomen om humanitaire hulp te bieden aan vluchtelingen en ontheemden.

Christophe Lacroix (Kamer, PS) belicht de bijzondere situatie van vluchtelingen uit de LGBTQI-gemeenschap. Zij worden vervolgd en ontvluchten landen waar homoseksualiteit nog steeds als een misdaad wordt beschouwd. Hij heeft informatie ingewonnen over hun lot en benadrukt dat UNHCR-functionarissen moeten worden opgeleid op dit gebied (*protection policy for LGBTQI*¹). Hij wijst

¹ [UNHCR - LGBTQ+ persons](#)

bijvoorbeeld op de risico's die ze lopen wanneer ze worden samengebracht met andere vluchtelingen uit hun land die LGBTQI-mensen verachten.

Het Comité:

- wordt ook geïnformeerd over de voorbereidingen van het Wereldvluchtelingenforum in 2023 en over de maatregelen die eventueel genomen moeten worden om staten aan te moedigen hun verbintenissen na te komen. Het Comité dringt aan op een eerlijkere verdeling van de lasten, aangezien 80% van de vluchtelingen in de wereld vandaag opgevangen worden in ontwikkelingslanden die het zelf moeilijk hebben;
- neemt nota van recente ontwikkelingen in de uitvoering van het Verdrag inzake het verbod op antipersoonsmijnen. De vijfde Toetsingsconferentie van de staten die partij zijn bij het Verdrag, die gepland is van 25 tot 29 november 2024, zal een gelegenheid bieden om het probleem van de antipersoonsmijnen bovenaan de nationale prioriteiten te plaatsen en om gebieden waarop waar weinig vooruitgang is geboekt, zoals de wereldwijde toepassing, te stimuleren². Ook de rol van parlementsleden wordt benadrukt. Op 11 mei 2023 zal er een wereldwijde dialoog voor parlementsleden worden gehouden om de kwestie meer onder de aandacht te brengen;
- wordt door een vertegenwoordiger van het Internationale Rode Kruiscomité geïnformeerd over de laatste ontwikkelingen betreffende het Verdrag inzake clusterminnen van 2008.

Bilaterale ontmoetingen

- a) *Ontmoeting met de heer Marc Lassouaoui, Senior Manager Outreach for Europe, UNRWA (United Nations Relief and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East)*

Aanwezige leden van de Belgische delegatie :

- De heer Samuel Cogolati (Kamer, Ecolo-Groen);
- De heer Christophe Lacroix, (Kamer, PS);
- De heer Michel De Maegd (Kamer, MR).

² De laatste keer dat een staat partij werd bij dit Verdrag dateert van 2017.

In de marge van de 146e Assemblee van de IPU in Manama ontmoette de Belgische delegatie *de heer Marc Lassouaoui, Senior Manager Outreach for Europe Brussels, UNRWA*.

De heer Lassouaoui herinnerde eraan dat het UNRWA, dat in 1949 werd opgericht, een mandaat heeft om humanitaire bijstand te verlenen en bescherming te bieden aan de Palestijnse vluchtelingen, in afwachting van een rechtvaardige en duurzame oplossing voor hun toestand. Er zijn vandaag ongeveer 5,34 miljoen vluchtelingen bij de UNRWA geregistreerd. Behalve op het Palestijnse grondgebied (828 328 op de Westelijke Jordaanoever, inclusief Oost-Jeruzalem, en 1,38 miljoen in Gaza), zijn er vluchtelingen in Jordanië (2,206 miljoen), Syrië (552 000) en Libanon (475 075).

Het UNRWA verleent diensten op het gebied van onderwijs (bijna 22.000 leerkrachten), gezondheidszorg (bijna 7 miljoen consultaties per jaar), maatschappelijke dienstverlening, bescherming, infrastructuur en verbetering van de kampen (bijna 58 kampen), microfinanciering (sinds 1991 werd bijna 691 miljoen dollar geleend) en noodhulp. Het UNRWA wordt bijna volledig met vrijwillige bijdragen gefinancierd. Volgens het UNRWA leven de meeste Palestijnse vluchtelingen vandaag onder de armoededrempel en zijn velen van hen om te overleven afhankelijk van de humanitaire hulp van het UNRWA, vooral zij die niet officieel kunnen werken (bijvoorbeeld in Libanon).

De heer Lassouaoui beklemtoonde de stabiliserende rol van het UNRWA in de regio en de impact in het veld wanneer dienstverlening moet worden stopgezet of beperkt. Het is derhalve belangrijk dat men het UNRWA blijft steunen, ook al ontstaan er andere humanitaire crisissen.

Tijdens de gedachtewisseling bespraken partijen de volgende punten :

- de huidige financiële crisis van het UNRWA brengt de essentiële dienstverlening van het agentschap, met name onderwijs, primaire gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, ernstig in gevaar. De heer Lassouaoui wees erop dat de parlementsleden wat dat betreft een rol te spelen hebben in de ondersteuning van de Palestijnse vluchtelingen. Hij dankte België ook voor zijn bijdrage in de financiering van het UNRWA (± 12 miljoen euro per jaar) ;
- de betrekkingen van het UNRWA met de Israëlische autoriteiten en met de Palestijnse autoriteiten. Die betrekkingen zijn moeilijk met de Israëlische politieke autoriteiten, maar goed in het veld, gelet op de belangrijke en stabiliserende rol van het UNRWA, met name in de vluchtelingenkampen. Op dezelfde wijze zijn de betrekkingen met de Palestijnse autoriteiten veeleer van operationele aard voor wat de uitvoering van de UNRWA-projecten betreft. In tegenstelling tot het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen heeft het UNRWA immers geen politiek mandaat;
- de kwestie van de haatdragende inhoud die het terrorisme verheerlijkt en Israël diaboliseert van bepaalde schoolboeken die gebruikt worden in het schoolprogramma dat door het UNRWA ontwikkeld werd. Een « neutraliteitsdepartement » in het UNRWA heeft als taak die schoolboeken te bekijken om de passages die strijdig zijn met de waarden van het UNRWA te schrappen;
- de mogelijkheid om met steun van het UNRWA een parlementair bezoek aan Palestina en Israël te organiseren.

Tot slot werd ook het bezoek van commissaris-generaal van het UNRWA de heer Lazzarini aan Brussel op 22 maart 2023 besproken alsook zijn hoorzitting voor de commissie Buitenlandse Betrekkingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

b) Ontmoeting met een parlementaire delegatie van de Republiek Korea onder leiding van de heer PARK Yong-jin

Aanwezige leden van de Belgische delegatie :

- De heer Christophe Lacroix (Kamer, PS);
- De heer Michel De Maegd (Kamer, MR).

Aanwezige leden van de Koreaanse delegatie:

- De heer Yong-jin PARK, volksvertegenwoordiger en delegatieleider ;
- De heer Gi-hyoung OH, volksvertegenwoordiger;
- Mevrouw Won-young YANG, volksvertegenwoordigster.

In de marge van de 146e Assemblée van de IPU in Manama ontmoette de Belgische delegatie een delegatie van de Republiek Korea.

De heer Park had het over de toenemende spanning tussen Noord-Korea en Zuid-Korea na de herhaalde lanceringen van Noord-Koreaanse raketten. Hij wees ook op het militaire bondgenootschap met de Verenigde Staten en de "Freedom Shield"-oefeningen ("Vrijheidsschild") met de Amerikaanse en Zuid-Koreaanse strijdkrachten. In het vooruitzicht van een zending naar Brussel eind maart 2023 op uitnodiging van de NAVO, vroeg de Koreaanse delegatie informatie over de werking van de NAVO, in het bijzonder over *NATO's Nuclear Sharing Arrangements*.

De heren Lacroix en De Maegd legden hun gesprekspartners de basisbeginselen van de NAVO-werking uit, in het bijzonder het beginsel van de collectieve verdediging waarin artikel 5 van de NAVO voorziet. Dat fundamentele principe bepaalt dat wanneer een Bondgenoot het slachtoffer wordt van een gewapende aanval, elk ander lid van het Bondgenootschap die gewelddaad zal beschouwen als een gewapende aanval tegen alle andere leden en de maatregelen zal nemen die het nodig acht om de aangevallen Bondgenoot bijstand te verlenen.

Vervolgens legden de heren Lacroix en De Maegd uit dat de *nuclear sharing arrangements* van de NAVO garanderen dat de voordelen, de verantwoordelijkheden en de risico's van de nucleaire afschrikking over alle leden van het Bondgenootschap verdeeld worden. Die regelingen omvatten de nucleaire capaciteiten, de luchtvaartuigen en de infrastructuur die een aantal NAVO-landen verstrekken voor de collectieve verdediging van allen. Ze benadrukten dat mocht een nucleaire taak (in laatste instantie) zou worden overwogen, ze slechts kan worden aangevat nadat de expliciete politieke goedkeuring van de NAVO werd verkregen. De *nuclear sharing* van de NAVO is de verdeling van de nucleaire afschrikkingstaak van het Bondgenootschap en van de beleids- en beslissingsverantwoordelijkheden die eraan gekoppeld zijn. Het gaat niet om een verdeling van kernwapens. Dat kan niet anders, aangezien België het Verdrag inzake non-proliferatie ondertekend heeft.

Ook de Parlementaire Assemblee NAVO (PA NAVO) werd besproken.

Ten slotte werd de mogelijkheid geopperd van een gedachtewisseling in de commissie Landsverdediging van de Kamer van volksvertegenwoordigers naar aanleiding van de komst van een Koreaanse delegatie naar België.

- c) *Ontmoeting met een Afghaanse parlementaire delegatie onder leiding van de heer Rahmani, voorzitter van het Parlement (in ballingschap)*

De voorzitter van de Senaat, mevrouw Stéphanie D'Hose (Open VLD), en volksvertegenwoordiger Michel De Maegd (MR) hebben op 14 maart 2023 een Afghaanse parlementaire delegatie onder leiding van de heer Rahmani, voorzitter van het Afghaanse Parlement (in ballingschap) ontmoet. Het Parlement werkt nu online.

De gedachtewisseling ging vooral over de huidige toestand in Afghanistan en in het bijzonder over de humanitaire crisis en de mensenrechten.

De Afghaanse delegatie pleitte voor bijstand voor de Afghaanse volksvertegenwoordigers en voor de parlementaire personeelsleden die Afghanistan niet kunnen verlaten. Voor de machtsovername door de

Taliban waren er 250 volksvertegenwoordigers, van wie er nog 125 in Afghanistan zijn. Onder die 125 volksvertegenwoordigers zijn er 10 vrouwelijke parlementsleden. Ze lopen meer gevaar dan hun mannelijke collega's en zijn ondergedoken.

Onlangs namen de Taliban volksvertegenwoordigers in het vizier om hen te doden. De Afghaanse delegatie zal de lijst van die volksvertegenwoordigers en van hun personeelsleden bekendmaken.

Er wordt de westerse landen met aandrang verzocht te helpen bij hun evacuatie. De Afghaanse delegatie gaf te kennen dat ze (zo goed en zo kwaad als mogelijk) in staat is voor de evacuatie van de personen tot aan de Pakistaanse grens te zorgen, maar dat ze zonder visa niet zullen kunnen vluchten. De volksvertegenwoordigers kunnen hun dienstpaspoot of hun diplomatiek paspoort gebruiken, maar ze hebben een visum nodig.

De Afghaanse delegatie vreest dat andere misdaden tegen vrouwelijke parlementsleden zullen worden gepleegd en verwijst naar het geval van mevrouw Mursal Nabizada, die in januari 2023 gedood werd. Er wordt dus aan ieder land gevraagd de verantwoordelijkheid te dragen voor een aantal van die personen (volksvertegenwoordigers en/of personeelsleden).

*

* *